

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑ

(Αποδελτίωση)

Μπιλ Κόβατς και Τομ Ρόζενστιλ, Εισαγωγή στη Δημοσιογραφία, Μετάφραση Ερρίκος

Μπαρτζινόπουλος, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 2004

Το παρόν βιβλίο αποτελεί ένα εγχειρίδιο εξαιρετικά χρήσιμο ως πηγή αναφοράς και ενημέρωσης

κάθε φοιτητή, επίδοξου δημοσιογράφου, αλλά και κάθε άλλου μετέχοντος του δημοσιογραφικού

επαγγέλματος, διότι παρέχει μία εναργή καταγραφή των συνθηκών, των αρχών και των τρόπων

ανάπτυξης του απαιτητικού και υψίστως κοινωνικά χρήσιμου αυτού επαγγέλματος.

Επίσης, μέσα από αυτό το βιβλίο οι Μπιλ Κόβατς και Τομ Ρόζενστιλ επιχειρούν, εκτός από το

πέρασμα από τα βήματα που ακολούθησε ιστορικά το δημοσιογραφικό επάγγελμα και τις ποικίλες

δημοσιογραφικές θεωρίες που κληροδοτήθηκαν και μία εμπειριστατωμένη κριτική ανάλυση των

παραγόντων που συμβάλλουν στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης.

Με το βιβλίο αυτό ξανοίγονται οι δρόμοι για τη Δημοσιογραφία του νέου αιώνα που διάγουμε, με

την επισήμανση των χαρακτηριστικών που αυτή αποκτά και τις ευθύνες που επωμίζονται οι

ευσυνείδητοι επαγγελματίες του είδους έναντι των πολιτών, του κοινού τους.

Γίνεται ακόμη αναφορά στις σχέσεις και απαιτήσεις των εταιρικών δημοσιογραφικών οργανισμών

που μέσα στα πλαίσια της εμπορευματοποίησης των πάντων και της παγιωμένης παγκοσμιοποίησης, συγκρούονται για την απόκτηση μεριδίου, αλλά και στην

κατάκτηση και

διατήρηση εκ μέρους των δημοσιογράφων μιας ισορροπίας στην προσφορά και την ποιότητα του

δημοσιογραφικού λόγου, όχι μόνον λόγω των πιέσεων που δέχονται από τους διευθυντές τους,

αλλά και λόγω της αλματώδους τεχνολογικής ανάπτυξης των μέσων παροχής πληροφοριών και

επικοινωνίας.

Έτσι, η παρακαταθήκη που μας αφήνουν οι συγγραφείς του έργου αυτού, μας κατευθύνει στην

αποδοχή της ευθύνης δημιουργίας και διατήρησης ενός ελεύθερου και ανεξάρτητου Τύπου,

ασκούμενου από εκπαιδευμένους ακαδημαϊκά δημοσιογράφους οι οποίοι θα έχουν συν τω χρόνω

και την ανάλογη εμπειρία, μέσα από την καθημερινή τριβή, και που, μέσα από μία αμφίδρομη

σχέση με το κοινό τους, θα επιζητούν το βάθεμα της Δημοκρατίας των κοινωνιών.

Το έργο αναπτύσσεται σε δέκα κεφάλαια τα οποία είναι γραμμένα με ένα διαλεκτικό, επαγωγικό

τρόπο και, αφού σ' αυτά αναπτύσσονται θεωρητικά κατευθύνσεις, ιδέες, υποδείξεις μέσω

παραδειγμάτων, καθώς και απόψεις ανθρώπων που έχουν σχέση με τον Τύπο ή αποτελούν δημόσιες προσωπικότητες, στη συνέχεια, στο τέλος κάθε ενότητας, τίθεται το ερώτημα ή η προς ανάπτυξη θεώρηση η οποία θα ακολουθήσει. Αρχικά επισημαίνεται η αξία των ειδήσεων και πώς άρχισε να γράφεται το παρόν βιβλίο και γίνεται εμπειριστατωμένη ανάλυση του ρόλου και της λειτουργίας της Δημοσιογραφίας στις κοινωνίες και πολύ περισσότερο στις σύγχρονες. Και τούτο γιατί η είδηση ανέκαθεν, από την εποχή των πρωτογόνων, αλλά και των οργανωμένων κοινωνιών, αποτελούσε μία καθημερινή ανάγκη στο να γνωρίζουν οι άνθρωποι το τι συμβαίνει γύρω τους, ενώ το άγνωστο, το τι υπήρχε πέρα από τον ορίζοντα, τους δημιουργούσε ανησυχίες και λειτουργούσε απειλητικά. Η γνώση του άγνωστου, γράφει ο ιστορικός Μίτσελ Στέφενς, μελετώντας τον τρόπο με τον οποίο λειτούργησαν οι ειδήσεις στη ζωή των λαών, παρέχει στα μέλη της κοινότητας ασφάλεια και τους επιτρέπει να σχεδιάζουν και να ελέγχουν τη ζωή τους. Η δε ανταλλαγή αυτών των πληροφοριών διαμορφώνει μία βάση ανάπτυξης ανθρωπίνων σχέσεων (σελ.26) και προσδίδει την αίσθηση ενότητας και κοινών στόχων.(σελ. 27)

Στην εποχή μας, αναφέρεται στο πρώτο κεφάλαιο, ο σκοπός της Δημοσιογραφίας προσδιορίζεται από την παροχή πληροφόρησης στους πολίτες τέτοιας ώστε να τους καθιστά ελεύθερους και αυτοδιοικούμενους.(σελ 19, 20,21) Αυτό το απέδειξε, λέγουν οι συγγραφείς του έργου, το παράδειγμα της Πολωνίας με την εποχή πριν και μετά Λεχ Βαλέσσα, το παράδειγμα των εκατομμυρίων ανθρώπων σε χώρες υπό στρατιωτικό καθεστώς, όπου, με την ελεύθερη ροή πληροφοριών, οπλίστηκαν με δύναμη και ανέδειξαν δημοκρατικές κυβερνήσεις. (σελ. 21)

Ακόμη, σε όλη τη διάρκεια των τριακοσίων χρόνων άσκησης της Δημοσιογραφίας, αλλά και στις μέρες μας, παρά την τεράστια ανάπτυξη των τεχνολογικών μέσων που αυτή μεταχειρίζεται, ο σκοπός της παραμένει *απαράλλαχτα* ο ίδιος, δηλαδή η δημιουργία μίας κοινής γλώσσας επικοινωνίας των ατόμων των κοινοτήτων, η κοινή γνώμη που προβάλλει ήρωες, πρότυπα, θετικά ή αρνητικά. Επίσης παρέχει στους πολίτες, κυρίως στους αδύναμους καθημερινούς ανθρώπους, φωνή.

Όπως ανέφερε ο Τζέιμς Κάρεϋ, μέλος της Επιτροπής Ανησυχούντων Δημοσιογράφων, αναρωτώμενος μήπως τελικά «η Δημοσιογραφία μπορεί να σημαίνει απλώς και μόνο μεταφορά και πιο έντονη διατύπωση όσων συζητούν οι πολίτες μεταξύ τους», δεν θα πρέπει να παραγνωρίζεται ότι η Δημοσιογραφία αποτελεί βασικό παράγοντα της δημιουργίας κοινότητας και κατ'επέκταση και της Δημοκρατίας, γι' αυτόν τον λόγο όταν επιδιώκεται η καθυπόταξη της κοινωνίας, παρατηρείται και φίμωση του Τύπου. (σελ.23)

Στα πλαίσια της Πρώτης Τροπολογίας στην επικράτεια των ΗΠΑ που καθορίζει ότι ο Τύπος είναι ανεξάρτητος θεσμός και που ίσχυσε αιώνες τώρα, έρχεται να επισυναφθεί μία απειλή, χωρίς την παρέμβαση της κυβέρνησης. Η απειλή σύγκειται στον προσδιορισμό των ορίων του δημοσιογραφικού επαγγέλματος, ένα από αυτά είναι η άδεια άσκησης του επαγγέλματος, όπως επιβάλλεται σε γιατρούς και οι δικηγόρους. Όμως, αν οι δημοσιογράφοι διαφωνούν για το πώς πρέπει να εκτελείται το επάγγελμά τους και από ποιους και με ποιους όρους, όλοι συμφωνούν στο σκοπό του επαγγέλματός τους. Εκφράσεις του τύπου «Ρίξτε φως και ο λαός θα βρει το δρόμο του» (Κώδικας Αμερικανικής Εταιρείας Εκδοτών Εφημερίδων), έχουν μεγάλη σημειολογική αξία. (σελ 26)

Όμως στο σημείο αυτό θα ήταν καλό να ακολουθήσουμε την ιστορική αναδρομή στην πορεία της Δημοσιογραφίας και που έχει απαρχή την άτυπη μορφή των ιστοριών, των λαϊκών αφηγήσεων, της μπαλάντας των περιφερόμενων τροβαδούρων και καταλήγει στη θεωρούμενη σύγχρονη Δημοσιογραφία που εμφανίζεται στις αρχές του 17^{ου} αιώνα στα καφενεία της Αγγλίας (1609) και αργότερα στις παμπ ή τα δημόσια κέντρα στην Αμερική. Ως γνωστόν, οι ιδιοκτήτες αυτών των χώρων οι οποίοι αποκαλούνταν publicans ζητούσαν από τους ταξιδιώτες-πελάτες τους να τις καταγράφουν σε βιβλία επισκέψεων που διατηρούσαν στις άκρες των πάγκων των μπαρ και αυτοί παρείχαν, κυρίως, εξειδικευμένες πληροφορίες για ναυτιλιακές ειδήσεις, κουτσομπολιά για πολιτικούς κ.α.

Αργότερα οι Άγγλοι άρχισαν να μιλούν για το νέο φαινόμενο «Κοινή Γνώμη» και στα 1720 υπό το ψευδώνυμο «Κάτων»- παραπέμπει στο Ρωμαίο τιμητή- εκδιδόταν ένα έντυπο από δύο Άγγλους, όπου σ' αυτό σχολίαζαν την κυβέρνηση. Αυτό το εγχείρημα υιοθετήθηκε και στην αντίπερα ακτή του Ατλαντικού από τον τυπογράφο

Μπέντζαμιν Φράνκλιν που αναδημοσιεύοντας τα έντυπα αυτά, κτυπούσε το Βρετανικό Στέμμα.

Αυτό επέφερε δικαστικούς αγώνες, με αποτέλεσμα να γίνει ένα σημαντικό βήμα για την

κατοχύρωση της Ελευθερίας του Τύπου μέσω του Αμερικανικού Συντάγματος.(σελ.28)

Στις ΗΠΑ στα επόμενα διακόσια χρόνια η αντίληψη του Τύπου ως προπύργιου της ελευθερίας

ενσωματώθηκε στο Νομικό Σύστημά τους και αργότερα με τη λεγόμενη «Πρώτη Τροποποίηση», το

1971 το Ανώτατο Δικαστήριο των ΗΠΑ δικαίωσε για πρώτη φορά τους New York Times στο να

εκδίδουν απόρρητα κυβερνητικά έγγραφα, εάν πρόκειται για το καλό των κυβερνώμενων και όχι

των κυβερνώντων.(σελ 29)

Αυτήν την ελευθερία Τύπου, αλλά και τον μεγάλο συσχετισμό ειδήσεων και κοινότητας ακόμη και

οι Τζότζεφ Πούλιτजर και Ουίλιαμ Ράντολφ Χιρστ, πατέρες του Κίτρινου Τύπου, κατά κόρον

εκμεταλλεύτηκαν.

Ακόμη και σήμερα στην εποχή του Ηλεκτρονικού Τύπου και του Internet με την άπλετη ελευθερία

λόγου και την πληθώρα πληροφοριών, απαιτείται εκ μέρους του δημοσιογράφου η διαμόρφωση

μίας λογικής-κριτικής σκέψης που να διειδύει στην ουσία των θεμάτων και να βοηθεί το κοινό να

αξιολογεί τις πληροφορίες. Αυτή, μάλιστα η δράση θα πρέπει να είναι αμφίδρομη (σελ.30-31).

Η Δημοκρατία είναι αυτή που υπηρετείται μέσω του Τύπου και σύμφωνα με την άποψη του

διακεκριμένου Αμερικανού δημοσιογράφου, Ουόλτερ Λίπμαν, οι λαοί προσλαμβάνουν εικόνες της

πραγματικότητας ατελείς και πολλές φορές παραμορφωμένες, λόγω των αδυναμιών του Τύπου, των

στερεοτύπων και των προκαταλήψεων. Και τούτο γιατί οι εφημερίδες και η τηλεόραση στρέφουν

την ειδησεογραφική τους κάλυψη σε επιλεγμένες πληθυσμιακές ομάδες, κυρίως αυτές που

προσφέρουν θέαμα, ενδιαφέρον τηλεοπτικό και έχουν οι ιδιοκτήτες των ΜΜΕ εμπορικό

όφελος.(σελ.31-35)

Οι συγγραφείς του βιβλίου ισχυρίζονται ότι είναι δουλειά των μέσων ενημέρωσης να δώσουν στο

πολύπλοκο και δυναμικό κοινό τους όλα όσα χρειάζονται ώστε με την πάροδο του χρόνου να

οδηγηθεί από μόνο του στην αλήθεια.(σε.37). Είναι η λεγόμενη οπτική της Αλληλένδυτης Κοινής

Γνώμης, στο χάραγμα του 21^{ου} αιώνα, ενώ φαίνεται ότι προάγει τη Δημοκρατία, όμως το δημοσιογραφικό επάγγελμα αντιμετωπίζει τη μεγαλύτερη, παρά ποτέ, απειλή του. Οι βαρώνοι των Media, όπως ο Ρούμπερτ Μέρντοχ, αλλά και μία σειρά άλλων μεγάλων εταιρειών που κατέχουν εφημερίδες, τηλεοπτικούς σταθμούς, καλωδιακή τηλεόραση και διαδικτυακά πόρταλ, υποτάσσουν τη Δημοσιογραφία στα εμπορικά συμφέροντα.

Τρεις βασικές δυνάμεις προκαλούν την απομάκρυνση από αυτήν:

A. Η ουσία της τεχνολογίας (Internet) συνεπάγεται την αποσύνδεσή της από τη γεωγραφική, τοπική σχέση με το κοινό.

B. Η παγκοσμιοποίηση γεννά μία υφέρπουσα απειλή που εκφράζεται στην ερώτηση του Μάικλ Σαντέλ, καθηγητή φιλοσοφίας στο Παν/μιο Harvard «θα εξαγορασθεί και η Δημοκρατία;» Και

Γ. Αφορά τη διαπίστωση της ύπαρξης μετριότητας και ομοιογένειας στην παρεχόμενη Δημοσιογραφική ενημέρωση από τις μεγάλες εταιρείες των Media.(38-41)

Σήμερα, είπε ο Τζέιμς Κάρεϊ σε μία συνεδρίαση της Ένωσης Ανησυχούντων Δημοσιογράφων στην Ουάσινγκτον, στις 19 Ιουνίου 2000, ότι «η αμερικανική δημοσιογραφία εξαγοράζεται από τη βιομηχανία της ψυχαγωγίας και το ηλεκτρονικό εμπόριο, όπως συνέβαινε κατά τη δεκαετία του >30 με τις χημικές και χαλυβουργικές βιομηχανίες».

Γι' αυτό το δημοσιογραφικό επάγγελμα θα πρέπει να αγωνισθεί να μείνει ανεξάρτητο από το κράτος, τις διαφημιστικές επιχειρήσεις και από τα κονσόρτσια των ΜΜΕ που θέλουν να το ποδηγετήσουν.

Άραγε η Δημοσιογραφία στον 21^ο αιώνα μπορεί, όπως και κατά το παρελθόν, να διατηρήσει τους στόχους της;(σελ.42)

Στο δεύτερο κεφάλαιο τίθεται το βασικό ερώτημα τι είναι αλήθεια και πώς αυτή προσδιορίζεται.

Στη διάρκεια των τριακοσίων χρόνων επαγγελματικής δημοσιογραφίας, οι επαγγελματίες δημοσιογράφοι ανέπτυξαν έναν άγραφο κώδικα αρχών και αξιών με σκοπό να εκπληρώσουν τη διαδικασία παροχής ειδήσεων, δηλαδή την έμμεση γνώση μέσω της οποίας οι άνθρωποι σχηματίζουν τη γνώμη τους για τον κόσμο(σελ.47).

Στη συντριπτική τους πλειοψηφία όλοι οι σχετικοί με το επάγγελμα του δημοσιογράφου συμφωνούν ότι η αναζήτηση της αλήθειας αποτελεί την πρωταρχική αποστολή τους(Pew Research

Centre for People and Press, πανεπιστημιακοί ερευνητές κ.α.).
Όμως αυτό δεν αποκλείει και την κατασκευή αληθοφανών ειδήσεων, ώστε στις δημοσιογραφικές περιγραφές να υπάρχει και μία αίσθηση ρεαλισμού(σελ.50).
Και πάλι η γνώμη του Λίτμαν, το 1920, είναι βαρύνουσα σημασίας, όταν επεχείρησε το διαχωρισμό των όρων «Liberty and the News» λέγοντας ότι «ειδήσεις και αλήθεια δεν είναι το ίδιο πράγμα... Η λειτουργία της είδησης είναι να σηματοδοτήσει ένα γεγονός, ενώ η λειτουργία της αλήθειας να φέρει στο φως κρυμμένα γεγονότα, να τα συνδυάσει μεταξύ τους και να διαμορφώσει μία εικόνα της πραγματικότητας, πάνω στην οποία μπορεί να δράσει ο πολίτης». Αλλά ο ιστορικός Σάιμον Σκάμα, Παν/μιο Columbia, Υποστήριξε ότι « η βεβαιότητα μίας τελικά αισθητής, εμπειρικά επαληθεύσιμης αλήθειας, έχει πεθάνει».
Έτσι εκείνο που είναι το ζητούμενο, είναι η όσο το δυνατόν μεγαλύτερη αντικειμενικότητα, καθώς και η όλη διαδικασία αποσαφήνισής της.
Μόλις το 1947 η Επιτροπή Χάτσινς, μία ομάδα διανοουμένων συνέταξε ένα κείμενο που περιέγραφε προς αυτήν την κατεύθυνση την δέουσα πορεία των δημοσιογράφων. Αυτή ήταν απαλλαγμένη από στερεότυπα φυλετικά, εθνολογικά και προκαταλήψεις. Ακόμη επισημαίνεται ότι η αλήθεια σύγκειται και στην ακρίβεια μετάδοσης ενός γεγονότος(σελ.50-57,58), αλλά όμως έχει εξελιχθεί η όλη υπόθεση αναζήτησης της αλήθειας στη δημιουργία μίας εμπειρίας στο κοινό, το οποίο αντιλαμβάνεται, πλέον, πότε ο δημοσιογράφος έχει φθάσει κοντά στην αλήθεια, πότε η πηγή πληροφόρησης είναι έγκυρη, πότε η έρευνα είναι εξαντλητική και πότε η μέθοδος του δημοσιογράφου είναι διαφανής.
Επίσης, επειδή η όλη αυτή διαδικασία είναι πολύ επίπονη, δοκιμάζεται η εντιμότητα του δημοσιογράφου για τη διατήρηση μιας ισορροπίας ανάμεσα στο αληθές και το εντυπωσιακό, στο «μεγάλο θέμα».
Αυτό το τελευταίο αποτελεί το επιδιωκόμενο της κουλτούρας των μίντια της εικοσιτετράωρης ειδησεογραφίας που προσπαθούν με τα νέα χαρακτηριστικά γνωρίσματα (Μικτή Ενημερωτική Κουλτούρα) της δημοσιογραφίας της διαβεβαίωσης να ανατρέψουν αυτά της παλιάς κλασσικής τοιαύτης, της Δημοσιογραφίας της επιβεβαίωσης.(σελ.59) Για το λόγο αυτό οι δημοσιογράφοι οφείλουν να ξεκαθαρίσουν για ποιούς εργάζονται και σε ποιους οφείλουν να είναι πιστοί.
Όμως, αναφέρεται στο τρίτο κεφάλαιο, το επάγγελμα του δημοσιογράφου είναι και αυτό

βιοποριστικό και έχει καθιερωθεί στις μέρες μας, κυρίως, η σύνδεση της επιτυχίας άσκησης του με την αμοιβή του ή το bonus στο τέλος της χρονιάς και όπως πολλοί θα το επιβεβαιώσουν με την επιχειρηματικότητα απασχολούνται κατά το 30% του χρόνου τους. Εκείνο που καθιστά το δημοσιογράφο επιτυχή είναι η δημοσιογραφική ανεξαρτησία του και η προσκόλληση στην ιδέα ότι πρέπει να υπηρετούν τους πολίτες. (Λιτλ Κάσπερ, δημιουργός της σύγχρονης αντίληψης για την ευθύνη του Τύπου, σελ 67). Όμως η ανεξαρτικοποίηση για να επιτευχθεί, οδηγεί στην απομόνωση με σκοπό την αποφυγή επιρροών. Αυτή συνέπεσε και με τη στρατηγική της ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας της παραγωγής δημοσιογραφικών εκπομπών που απευθύνονται σε φύλα, κοινωνικές τάξεις ή σε πολίτες διαφορετικών ενδιαφερόντων. Στη δεκαετία του 1990, η αγορά που μέχρι τότε αποτελούνταν από πολλούς μικροεπιχειρηματίες και συγχρόνως τους διαφημιζόμενους και καλύτερους πελάτες των εφημερίδων, με την ανάπτυξη των αλυσίδων πολυκαταστημάτων, έπαθαν μία οικονομική καθίζηση και αυτό είχε ως αποτέλεσμα την περικοπή διαφημίσεων στις εφημερίδες.

Αυτό είχε ως επίπτωση την περικοπή των δαπανών τους, την αποφυγή επενδύσεων που κυμαίνονταν στο 11%-14%, καθώς και τη διάθεση χρημάτων για μάρκετινγκ. Έτσι δημιουργήθηκε μία κυλιόμενη επίπτωση στο δημοσιογραφικό επάγγελμα, στη χρήση περισσότερο από αυτούς της τεχνολογίας, συνεχή λογοδοσία σε αρχισυντάκτες, ανάπτυξη επιχειρηματικότητας που είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός χάσματος. Από τη μία πλευρά επιχειρήθηκε η καθιέρωση προγραμμάτων, η λεγόμενη Διαχείριση βάσει Στόχων, γεγονός που συμβαίνει και στις μέρες μας, και αυτή έχει ως αποτέλεσμα τη σύνδεση του εισοδήματος του δημοσιογράφου με το «αν πουλάει» η δημοσιογραφία του. (σελ.75) Μέσα σε όλο αυτό το πλέγμα διαφαίνεται πλέον η ανάπτυξη μία σχέσης δημοσιογράφου-πολίτη ως πωλητή-πελάτη αντίστοιχα. Όμως η Δημοσιογραφία δεν είναι μία υπηρεσία που αγοράζεται. Ο δημοσιογράφος έχει μία άλλη σχέση με το κοινό του, βασισμένη στις αξίες του, στην κρίση και τον επαγγελματισμό του. Σήμερα, όπως και παλαιότερα, έχει δημιουργηθεί ένα τρίγωνο μεταξύ δημοσιογράφου-κοινού-

επιχειρηματία-διαφημιζόμενου, που τη βάση του αποτελεί ο διαφημιζόμενος και δεν είναι το κοινό αυτό που αγοράζει τα αγαθά και τις υπηρεσίες του δημοσιογράφου (Χένρυ Λούκε, 1938).

Αναφορικά με τη σύγχρονη πραγματικότητα στους δημοσιογραφικούς οργανισμούς ερωτηθείς ο Πήτερ Γκόλντμαρκ Τζούνιορ, πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της International Herald Tribune, έδωσε κατευθύνσεις που ρυθμίζουν την ανεξαρτησία του δημοσιογραφικού επαγγέλματος από την επιχείρηση, μέσω συχνών συνεδριάσεων όλων των εμπλεκόμενων παραγόντων.(σελ.81-82)

Οι Μπιλ Κόβατς και Τομ Ρόζενστιλ επί του θέματος προτείνουν την πρόσληψη επιχειρηματικών στελεχών που να ενδιαφέρονται πρωτίστως για την ενημέρωση των πολιτών (όπως στους New York Times) και οι δημοσιογράφοι να δέχονται συνεισφορά ιδεών, αλλά να έχουν τον πρώτο και τελευταίο λόγο στην προσφορά των ειδήσεων, αφού πρώτα αποσαφηνίσουν στο κοινό τους τις προθέσεις τους, καθιερώνοντας έναν κώδικα Δικαιωμάτων των Τηλεθεατών, έτσι όπως έπραξε ο Φόρεστ Καρ, διευθυντής ειδήσεων του KGUNTV(σελ.83-85).

Μέσα από όλα αυτά διαφαίνεται έντονα ότι το επιζητούμενο της Δημοσιογραφίας είναι η εξυπηρέτηση της αλήθειας και η αφοσίωση στους πολίτες. (σελ.87)

Στο τέταρτο κεφάλαιο οι Μπιλ Κόβατς και Τομ Ρόζενστιλ θέτουν το ύψιστο καθήκον του δημοσιογράφου που δεν είναι άλλο παρά η διασταύρωση της πληροφορίας. Δίνεται δε ως παράδειγμα ο Αθηναίος ιστορικός Θουκυδίδης για τον τρόπο καταγραφής της Ιστορίας του, μετά από έλεγχο των πηγών του, που μοιάζει τόσο σύγχρονος.

Επειδή συχνά υπάρχουν περισσότερες από δύο πλευρές του ίδιου θέματος, πρέπει πέραν από την αμεροληψία και την ισορροπία ανάμεσα στις ηθικές τους αξίες και την επιχειρηματικότητα των εκδοτών, οι δημοσιογράφοι πρέπει να αναπτύξουν τεχνικές για την επιβεβαίωση-διασταύρωση των πληροφοριών τους.

Και επειδή δεν υπάρχει κώδικας τρόπων διασταύρωσης των πληροφοριών, για την αντικειμενικότητα των ειδήσεων, έχει προταθεί η αναζήτηση πολλών μαρτύρων, η έλλειψη προκαταλήψεων, η έλλειψη συναισθηματικής φόρτισης κ.α. Έτσι η πάση θυσία διασταύρωση της πληροφορίας αποτελεί την πεμπτούσια του δημοσιογραφικού επαγγέλματος, διαφορετικά αυτή μεταπίπτει σε ψυχαγωγία, μυθοπλασία, προπαγάνδα ή και τέχνη.(σελ.92-95)

Με την τεράστια αύξηση της ροής των πληροφοριών, μέσω του Διαδικτύου, οι δημοσιογράφοι

είναι αποδέκτες, παρά συλλέκτες και οι πολίτες θα πρέπει να περιμένουν από τους ρεπόρτερ να χρησιμοποιούν με σεβασμό απέναντί τους όλες τις δημοσιογραφικές και διανοητικές τους αρχές και με διαφάνεια, δίχως να προσθέτουν τίποτε στα γεγονότα, να τους πληροφορούν, αποφεύγοντας να τους εξαπατούν.(σελ.100-102)

Όμως και η έννοια της διαφάνειας οδεύει από την ακρίβεια στην αλήθεια και σύμφωνα με τον Λέοναρντ Ντόουι, στην Washington Post, ο δημοσιογράφος θα πρέπει να ρωτά: «Τι θα πρέπει να γνωρίζει το κοινό μου για να είναι σε θέση να αξιολογήσει μόνο του την πληροφορία αυτή; Υπάρχει κάτι στον τρόπο αξιοποίησης της είδησης που χρειάζεται εξήγηση;»(σελ.103-104). Άλλα στοιχεία του τρόπου παροχής πληροφόρησης θα πρέπει να είναι η πρωτοτυπία, η σεμνότητα του δημοσιογράφου και η καλή οργάνωση στην παρουσίαση των ειδήσεων. Αναφορικά δε με τις τεχνικές της διασταύρωσης της πληροφορίας εισάγεται η έννοια της Δύσπιστης Σύνταξης, κατά κάποιον τρόπο η εισαγγελική εξέταση της πληροφορίας (Σάντρα Ρόου, αρχισυντάκτρια της Oregonian στο Πόρτλαντ του Όρεγκον και Αμάντα Μπένετ στην ίδια εφημερίδα). Άλλοι έμπειροι δημοσιογράφοι έχουν δημιουργήσει μία Λίστα Ελέγχου Ακρίβειας των πληροφοριών (Ντ. Γιάρνολντ, San Jose Mercury News), ή αποφυγή υποθέσεων ή ανώνυμων πηγών, αναζήτηση πολλαπλών ριζών της αλήθειας, αλλά κυρίως ποια είναι η σχέση των δημοσιογράφων με εκείνους για τους οποίους γράφουν.(σελ.112-117) Οι Μπιλ Κόβατς και Τομ Ρόζενστιλ στο πέμπτο κεφάλαιο του βιβλίου τους «Εισαγωγή στη Δημοσιογραφία» αναφέρονται στην εξασφάλιση της ανεξαρτησίας του δημοσιογραφικού επαγγέλματος από φατριασμούς και φατρίες και ανατροπή των κυρίαρχων προτύπων, εξασφάλιση της ανεξαρτησίας από τη δραστηριότητα αυτών τους οποίους καλύπτουν (Δημ/φία με άποψη, Μάγκυ Γκάλαχερ, σελ.120-124). Η εξέλιξη της ανεξαρτησίας του Τύπου έχει μακράιωνη πορεία. Από την εποχή της κλασικής ελληνικής αρχαιότητας οι Έλληνες γνώριζαν ότι οι άνθρωποι από τη φύση τους είναι πολιτικά όντα και ότι η οργανωμένη κοινωνία χρειάζεται κάθε είδους πολιτική δραστηριότητα. Έτσι ήταν φυσικό στα τριακόσια και πλέον χρόνια της Ιστορίας της Δημοσιογραφίας να υπάρξει πολλές φορές

και κρυφή συμμετοχή στην πολιτική (όπως για παράδειγμα προετοιμασία ατόμων που θα τους
πάρουν αργότερα συνέντευξη, όπως ομολογώντας τη σύγκρουση συμφερόντων ο
πολύς Ουόλτερ
Λίμπμαν, που έγραψε και ομιλίες για προέδρους, θα εκφρασθεί λέγοντας ότι «η ηθική
της
Δημοσιογραφίας ήταν υποκειμενική και ασθενής».(σελ.128)
Πάνω στο θέμα αυτό, δηλαδή της ανεξαρτησίας της Δημοσιογραφίας, εξακολουθεί να
γίνεται
συζήτηση για το αν είναι θεμιτό να καλύπτουν ρεπορτάζ με πρόσωπα με τα οποία
διατηρούν
προσωπικές σχέσεις(ερωτικές,οικογενειακές κλπ).
Το ερώτημα της ανεξαρτησίας του Τύπου δεν είναι μόνον ιδεολογικό, αλλά
προσδιορίζεται από την
αποσαφήνιση του ρόλου του δημοσιογράφου και ποια είδη αλληλοεξαρτήσεων και
συγκρούσεων
καθηκόντων επιδρούν και επηρεάζουν το έργο του.
Έπειτα τίθεται το θέμα της εκπαίδευσης του δημοσιογράφου, της ταξικής του θέσης,
της εθνικής
του προέλευσης, της θρησκείας και του φύλου του και πώς αντίστοιχα καλύπτουν τα
διάφορα
θέματα.(σελ. 133-134)
Η Αμερικανική Ένωση Συντακτών Εφημερίδων για την αποφυγή αυτών των
διακρίσεων προωθεί
την πολυμορφία στο προσωπικό των εφημερίδων.(σελ.135)
Η Μάγκυ Γκάλαχερ επιμένει πως, εάν ο δημοσιογράφος παραμένει προσηλωμένος
στις
δημοσιογραφικές του αρχές που αποβλέπουν στην εξυπηρέτηση της αλήθειας και την
ενημέρωση
της κοινής γνώμης, τότε αυτός δεν υπόκειται σε κανενός είδους εξαρτήσεις.(σελ.136)
Επίσης ο ανταποκριτής του NBC Χόκενμπερ συμπερασματικά αναφέρει ότι πρέπει
να επιδιώκεται
η δημιουργία ενός διανοητικά μικτού δημοσιογραφικού περιβάλλοντος στους
δημοσιογραφικούς
οργανισμούς, όπου ο καθένας συνεισφέρει παραμένοντας, όμως, στην ιδέα της
δημοσιογραφικής
ανεξαρτησίας. Οι διαφορετικές εμπειρίες καθιστούν ένα ρεπορτάζ πλουσιότερο.(σελ
137)

Ο Τζιλ Τέλεν, διεθνήτης σύνταξης της Tampa Tribune περιγράφει το ρόλο του
δημοσιογράφου ως
«δεσμευμένου παρατηρητή» που με τη γλώσσα του προσδιορίζεται ως μία
συγκολλητική ουσία που
συνενώνει την κοινότητα στην οποία απευθύνεται με το έργο του.(σελ.138)
Η Τζάνετ Γουίβερ, διευθύντρια της Herald Tribune της Σαρασότα της Φλόριντας
πιστεύει ότι όλοι
οι δημοσιογράφοι πρέπει να περνούν από το πόστο του τομέα παραπόνων για να
αποκτήσουν εμπειρία
συνειδητοποιώντας έτσι τη σχέση τους με τον κόσμο της κοινότητάς τους.(σελ.139)

Τελικά ο δημοσιογράφος κατέχει μία τέχνη που βασίζεται στην ενημέρωση, στη γνώση, στην κατανόηση και στην εκπαίδευση, αλλά και στο ρόλο του θεματοφύλακα της κοινωνικής συνοχής.(σελ.141)

Το κεφάλαιο έξι αφορά, ίσως, τον πιο σπουδαίο ρόλο του δημοσιογραφικού επαγγέλματος: τον έλεγχο της εξουσίας και το δυνάμωμα της φωνής των αδυνάτων πολιτών.

Το 1964 το βραβείο Πούλιτζερ ανέπτυξε μία νέα κατηγορία που ονομάστηκε «Ερευνητικό Ρεπορτάζ». Έτσι προσδόθηκε στον Τύπο μία νέα έμφαση του ρόλου του ως παράγοντα εκσυγχρονισμού και αποκάλυψης, καταδίωξης και αποκάλυψης σκανδάλων και διαφθοράς.(σελ.142)

Έτσι οδηγηθήκαμε, το 1972, στις επιτυχίες της αποκάλυψης του σκανδάλου Γουότεργκεϊτ, επί προεδρείας Νίξον, από τους δημοσιογράφους Μπομπ Γουντγουόρντ και Καρλ Μπέρνστιν, αλλά και τη δημιουργία εκπομπών τύπου “60 Minutes”(CBS News).

Βέβαια ο ρόλος του “Κέρβερου” ήταν γνωστός και είχε την απαρχή του στα καφενεία της Αγγλίας του 17^{ου} αιώνα και στα περιοδικά “Parliament Scout” που άρχισε να εκδίδεται το 1643, και το “Spie” στα οποία περιοδικά δημοσιεύονταν αποκαλύψεις για τις συνηθισμένες απάτες στο “μεγάλο παιχνίδι του Ενωμένου Βασιλείου”. Και ενώ μέχρι τότε όλες οι ειδήσεις παρέχονταν φιλτραρισμένες από τους ίδιους τους εξουσιαστές, καθιερώθηκε το ρεπορτάζ-έρευνα που οδήγησε τη Δημοσιογραφία στο να διαφοροποιηθεί από τα άλλα μέσα επικοινωνίας.(σελ.144)

Μάλιστα αυτή βοήθησε τη Δικαιοσύνη και συγκεκριμένα το Ανώτατο Δικαστήριο στις ΗΠΑ και συνέβαλε στη διά νόμου προστασία της δημοσιογραφικής έρευνας, όταν αυτή διενεργείται για το δημόσιο συμφέρον (Δικαστής Χιούγκο Μπλακ).

Επίσης με την υποστήριξη κρατικών και ομοσπονδιακών νομοθετημάτων, στις δεκαετίες 1960-1970 και των αποκαλούμενων «Φωτεινών Νόμων», ο Τύπος απέκτησε μεγαλύτερη πρόσβαση σε άδυστα κυβερνητικών και άλλων χωρών υπηρεσιών.

Σήμερα τα 9/10 των δημοσιογράφων πιστεύουν πως ο ρόλος του Κέρβερου αποτελεί βασικό στοιχείο της δουλειάς τους.(σε.145)

Η έρευνα και το δημοσιογραφικό ρεπορτάζ έχει αναπτύξει πολλές κατηγορίες που θα μπορούσαν να συνοψισθούν στις παρακάτω:

A. Αυθεντικό ρεπορτάζ-έρευνα, ανάλογο με αυτό της Αστυνομίας, αλλά και το σκανδαλοθηρικό,

B. Ερευνητικό ρεπορτάζ-έρευνα που ενώ το προηγούμενο είδος βασίζεται στη συγκέντρωση

στοιχείων, το δεύτερο στην προσεκτική σκέψη-ανάλυση των ιδεών, καθώς και στην επίμονη μελέτη γεγονότων που απαιτεί από το κοινό να αντιλαμβάνεται συσχετισμούς και πολύπλοκα θέματα, ώστε να οδηγείται στην ενημέρωσή του.

Γ. Ρεπορτάζ πάνω σε έρευνες. Εξελίχθηκε ραγδαία από τη δεκαετία του >70 και μετέπειτα.

Στηρίζεται κυρίως σε δικαστικές έρευνες και επειδή οι δημοσιογράφοι, συνήθως βασίζονται σε ανώνυμες πηγές, αυτό το είδος τείνει να γίνει επικίνδυνο από την άποψη της πρακτικής του, γιατί ο ρεπόρτερ μπορεί να παγιδευτεί και να χρησιμοποιηθεί από αυτούς που του παρέχουν πρόσβαση στην έρευνά τους.(σελ.150-151)

Στις μέρες μας παρατηρείται η αποδυνάμωση του ρόλου της δημοσιογραφίας ως Κέρβερου και μέσου προάσπισης του δημόσιου συμφέροντος, μετατρέπόμενου σε μέσο αύξησης των διαφημίσεων, καθώς τα ρεπορτάζ έρευνας αποκτούν μεγάλη ακροαματικότητα. Τα θέματα που επιλέγουν έχουν «ξεγλιστρίσει» από τον έλεγχο της ελίτ και έχουν περάσει σε θέματα του είδους προστασία από τις πισίνες, επικινδυνότητα ειδών χρήσης, σωματεμπορία κ.λ.π.(σελ.153-154)

Ο Τύπος χρησιμοποιεί την έρευνα μεταβάλλοντας τη δράση του Κέρβερου σε ψυχαγωγία, ούτως ώστε το ορθολογικά σκεπτόμενο κοινό να έχει μειώσει το ενδιαφέρον του για τα σχετικά προγράμματα.(σελ.156)

Όμως το ρεπορτάζ που ασκείται ως εισαγγελική λειτουργία εμπεριέχει και την ηθική πλευρά της κάθε δράσης και ο ρεπόρτερ δεν περιορίζεται στο να φωτίσει ένα θέμα, αλλά να προβεί και σε νομικές εκτιμήσεις («ρεπορτάζ συνηγορίας» ή «ρεπορτάζ με πρόθεση προβολής»). Πολλές φορές συνέβαλε στην υποβοήθηση των κυβερνήσεων ώστε νομοθετώντας, να αποφύγουν κοινωνικές παθογένειες.(σελ.156-158)

Η έρευνα αυτού του είδους έχει αναπτύξει και τη δημιουργία ερευνητικών δικτύων ρεπορτάζ το οποίο στη συνέχεια το πωλούν σε ενδιαφερόμενους(π.χ.Campaign Study Group).(σελ.164)

Το έβδομο κεφάλαιο του βιβλίου υπό τον τίτλο: Η Δημοσιογραφία ως δημόσιο βήμα, αναφέρεται στην πιο βασική υποχρέωση της Δημοσιογραφίας, μετά την υποχρέωση έκφρασης της αλήθειας (Επιτροπή Χάτσινς, 1947). Σύμφωνα με αυτή τη θέση παρέχεται βήμα κριτικής και συναίνεσης στο

κοινό, αναπτύσσονται διάφορες μορφές επικοινωνίας με αυτό, γιατί κεντρίζεται η περιέργεια και το ενδιαφέρον του. Αυτό το διαπιστώνουμε με την αύξηση των talk shows και των ζωντανών εκπομπών.

Όμως ενέχεται ο κίνδυνος για τη διαμόρφωση της Κοινής Γνώμης με το έντεχνα προσαρμοσμένο προς όφελος της εξουσίας δημοσιογραφικό πρόγραμμα και την ικανότητα του δημοσιογράφου, γεγονός που το εκμεταλεύονται οι κυβερνήσεις και τα πολιτικά κόμματα.(σελ.172-173) Έτσι τα γεγονότα αντικαθίστανται με ό,τι πουλάει ή μπορεί να εκμαυλίσει, χωρίς την ανάγκη της διασταύρωσης της πληροφορίας. Και η εργασία του δημοσιογράφου, λόγω της τεχνολογίας καταλήγει στη φροντίδα για τη λειτουργία της (π.χ. ο εφιάλτης του H/Y HAL 2000 στην ταινία 2001: Η Οδύσσεια του Διαστήματος).

Οι δε εφημερίδες αποτελούν τα δημόσια fora, μέσω της αποκαλούμενης «Κουλτούρας της Διαφωνίας»(συγγραφέας Ντέμπορα Τάνεν), ώστε με τη φιλοξενία της αντιπαράθεσης σημειώντων προσώπων, νέων στην πλειονότητά τους, με σφριγηλό λόγο, τροφοδοτείται το ενδιαφέρον του κοινού. Αυτό γίνεται κατά κόρον, κυρίως, στην τηλεόραση και έχουν οδηγηθεί πολλά κανάλια στον εκφυλισμό και τη φθίνεια των προγραμμάτων τους ως θεαμάτων, όπως ο θάνατος της Νταϊάνας, το σκάνδαλο Λεβίνσκυ.(σελ. 177-179) Στις ΗΠΑ τα συνέδρια ή τις καθοριστικές στιγμές της δημόσιας ζωής και την κάλυψή τους προσφέρουν καλωδιακά δίκτυα τηλεόρασης.

Επίσης το διάλογο και την ιδιωτική μέχρι τώρα επικοινωνία, την έχουν αντικαταστήσει σε δημόσιο βήμα τα chat-rooms του Διαδικτύου, όμως κανένα από αυτά δεν μπορεί να αντικαταστήσει το ρόλο του δημοσιογράφου και τη σύνδεσή του με το κοινό.(σελ.182-184)

Σ' αυτό το σημείο τίθεται ένας προβληματισμός για την επιλογή των ειδήσεων: αυτές θα πρέπει να είναι ελκυστικές, ευχάριστες ή σημαντικές; Να μείνει στην αφήγηση ή στην κριτική παρουσίαση της πληροφορίας; Έχει χρόνο ο δημοσιογράφος με την πληθώρα της ροής των παρεχόμενων ειδήσεων να τις παρουσιάσει στο κοινό του ελκυστικές και οικείες;

Αυτό το ερώτημα διαπραγματεύεται στο όγδοο κεφάλαιο το βιβλίο και ακόμη διερευνώνται οι αιτίες που εμποδίζουν το σύγχρονο δημοσιογράφο να βρει έναν ελκυστικό τρόπο μετάδοσης των

ειδήσεων, που ξεκινά από την υπαιτιότητα του ίδιου του δημοσιογράφου, λόγω βιασύνης,

οκνηρίας, άγνοιας, τυποποίησης, πολιτιστικών προκαταλήψεων, αλλά κυρίως λόγω έλλειψης χρόνου. Το τελευταίο, όμως, δεν είναι πάντα ευθύνη του δημοσιογράφου, αλλά γιατί στα δημοσιογραφικά γραφεία γίνονται περικοπές προσωπικού, η δε πληθώρα των ειδήσεων παρέχει ελάχιστο χώρο δημοσίευσης.(σελ.186-189)
Η εμπορευματοποίηση των πάντων δεν βρίσκει στο απυρόβλητο κανένα δημοσιογραφικό οργανισμό και έτσι λίγο ως πολύ υποκύπτουν στο δέλεαρ του εκλαϊκευμένου ντοκυμαντέρ που καλύπτουν σκάνδαλα, προβάλλουν κάθε χώρου διασημότητες και αρέσκονται και στις αποκαλύψεις γύρω από το σεξ.(σελ.190-192)
Όμως η είδηση που καταγράφει μόνο το σημαντικό είναι τόσο στεγνή, όσο και αυτή που αποκλείει καθετί το σημαντικό. Στο τέλος υπερισχύουν όσοι ακολουθούν την κλασσική δημοσιογραφική διαδικασία και άποψη.
Το Project for Excellence in Journalism σε μία μελέτη του διαπίστωσε ότι τοπικοί σταθμοί, με υψηλού επιπέδου ενημέρωση σε τηλεοπτικά τους δελτία, είχαν περισσότερες δυνατότητες να αυξήσουν την τηλεθέασή τους, από εκείνα της χαμηλού επιπέδου δημοσιογραφίας. Εξαρτάται, λοιπόν, καταλήγει η μελέτη, από το πώς κεντρίζει ο δημοσιογράφος την όρεξη του κοινού και πώς του δημιουργεί απαιτήσεις.
Μπορεί ένας δημοσιογραφικός οργανισμός να εξειδικεύεται μόνον σε ψυχαγωγία και όταν τολμήσει να δώσει κάτι πιο σοβαρό, να γελιοποιηθεί ή και το αντίθετο. Για το λόγο αυτό αρχίζει να επικρατεί η άποψη πως η «ψυχαγωγική ενημέρωση», ως επιχειρηματική τακτική είναι εσφαλμένη γιατί είναι σαν να πατάει σε δύο βάρκες, σαν να παίζει σε ξένο γήπεδο.(σελ.194-195)
Τελικά το να κατακτήσει ένας δημοσιογραφικός οργανισμός την εμπιστοσύνη του κοινού, όπως συνέβηκε το 1980 στη βιομηχανία της έντυπης δημοσιογραφίας, είναι χρονοβόρο και δαπανηρό εγχείρημα και τούτο γιατί έριξαν το βάρος τους στο σχήμα, στο ένθετο, στο χρώμα και δεν έκαναν αφηγηματική, κυρίως, δημοσιογραφία, αλλά και οι δημοσιογράφοι μιας γενιάς δεν είναι εύκολα να περάσουν τα μηνύματά τους σε αυτούς της άλλης.(σελ.196-197)
Στην εποχή μας με τις πολλές απαιτήσεις του κοινού πάντα οι δημοσιογράφοι αναζητούν

καινοτόμες προσεγγίσεις παρουσίασης των ειδήσεων.
Έτσι το πέρασμα από τον κλασικό τρόπο εσωτερικής δομής της είδησης που απαντά στα ερωτήματα ποιος, τι, πότε, πού, γιατί και πώς, μπορεί να μετατραπεί χρησιμοποιώντας την λεγόμενη τεχνική της «κλειψύδρας», το στυλ των ερωτοαποκρίσεων όπως στο Διαδίκτυο, ή με τις λεγόμενες «εικόνες του νου», τη σύνδεση με ουσιαστικότερα θέματα. (σελ196-197)
Οι περιγραφές των χαρακτήρων και οι λεπτομέρειες των ειδήσεων συχνά εντυπωσιάζουν το κοινό και το συγκινούν. Ως παράδειγμα μπορεί να αναφερθεί η δουλειά του κινηματογραφιστή Ντέιβιντ Τουρεκάμο, του Nightline του ABC που επικεντρώνει το φακό των ειδήσεων στα πρόσωπα του ρεπορτάζ και δημιουργεί ένα είδος μικρών μελετών ανθρώπινων χαρακτήρων, επειδή τους βλέπει πραγματικούς και καθημερινούς.(σελ.201)
Ακόμη στο ένατο κεφάλαιο παρέχονται κατευθύνσεις με σκοπό την παρουσίαση των ειδήσεων κατανοητών και ελκυστικών. Έστι η ανίχνευση κάθε τι κρυμμένου, αυθεντικού, η παρεμβολή συναισθηματικών αντιδράσεων, η κατανοητή έκφραση του δημοσιογράφου, η αποφασιστικότητά του πάνω σε ποια ασφαλή βήματα θα οδηγήσει τους πολίτες-το κοινό του στο ταξίδι της ζωής τους στην κοινωνία, η αλήθεια και η διασταύρωση της αλήθειας, όλα αυτά αποτελούν μέριμνα του δημοσιογράφου.(σελ.206-208)
Γιατί είναι γνωστό ότι κάθε δημοσιογραφικός οργανισμός στοχεύει σε διαφορετικές τάξεις ανθρώπων, έχοντας ασφαλείς πληροφορίες ποιοι αποτελούν το κοινό τους, ποιοι διαβάζουν εφημερίδες και ποιοι παρακολουθούν τηλεοπτικά κανάλια.Και ότι οι νέοι, έχοντας απογοητευθεί

από την εμπορική στόχευση των μέσων ενημέρωσης, αποφεύγουν να παρακολουθούν, κυρίως, τηλεόραση.(σελ.210-213)
Αυτή η επισήμανση δεν είναι καινοφανής, γιατί αυτό συνέβαιβε και από τα χρόνια της μετανάστευσης στην Αμερική και τους Πούλιττζερ και Σκριπς (1880-1890), που απευθύνονταν στους μετανάστες.
Αργότερα, το 1910, η New Year World, σε σχέση με τη World πριν μία εικοσαετία, στόχευε στη μεσαία τάξη. Αυτή όμως η δημοσιογραφία δεν θα πρέπει να συνεχισθεί, αγνοώντας κοινωνικές ομάδες, γιατί με την πάροδο του χρόνου θα αρχίσει να χάνει κοινό. Εκείνο, όμως, που παρατηρείται

συχνά είναι η υπερβολή για εντυπωσιασμό, καθώς και η μετατροπή των πρωτοσέλιδων σε σειρές τηλεοπτικές ή σε ρεάλιτυ, όπως συμβαίνει με τις σειρές Homicide, Law and Order, Survivor και άλλα του είδους.(σελ.215-218)

Στο επίπονο κυνήγι του κέρδους πολλοί δημοσιογραφικοί οργανισμοί καταφεύγουν σε τεχνάσματα του μάρκετινγκ, αλλά και σε μοντέλα έρευνας της αγοράς. Έτσι διευθυντικά στελέχη βάσει των απαντήσεων ερευνών αγοράς που περιέχουν ερωτήματα του τύπου «τι φοβάστε για τα παιδιά σας, τι ελπίζετε να σας συμβεί, καθώς και άλλες παραμέτρους της προσωπικής ζωής των πολιτών», δημιουργούν ενημερωτικά πακέτα που θα έχουν ικανοποιητική απήχηση στο κοινό τους, αλλά και παραπέμποντάς τους σε προγράμματα θυγατρικών εταιρειών τους, αφού προηγουμένως έχουν υποδαυλίσει το ενδιαφέρον τους από τη μητρική.

Η Βάλερι Κρέιν, Research Communications Limited, Μασαχουσέτη, εκτός από τις προτάσεις για τη διεξαγωγή της δημοσιογραφικής έρευνας πιστεύει ότι η δημοσιογραφία με τον τρόπο που γίνεται σήμερα δεν επηρεάζει τη ζωή των ανθρώπων.

Στο δέκατο κεφάλαιο γίνεται επισήμανση της υπευθυνότητας των δημοσιογράφων οι οποίοι οφείλουν να συγκρούονται για τις ιδέες τους και ιδίως γιατί δεν υπάρχουν σαφείς νόμοι για την αντικειμενικότητα και την αξιοπιστία της Δημοσιογραφίας, την ανάπτυξη μίας κουλτούρας εντιμότητας, τότε η συνείδηση και το ηθικό ύψος του δημοσιογράφου αποτελούν ένα είδος προσωπικής πυξίδας.(σελ.235-241)

Βέβαια, τα δημοσιογραφικά γραφεία λειτουργούν με βάση τις ανάγκες παραγωγής και η ποιότητα του εκδότη-ιδιοκτήτη ρυθμίζει τη δημοσιογραφική εργασιακή κουλτούρα, όμως οι δημοσιογράφοι οφείλουν να εκπαιδεύσουν το κοινό τους για να γνωρίζει τι πρέπει να αναμένει από ένα δημοσιογραφικό οργανισμό, ώστε να έχει δημιουργηθεί ένας άτυπος καταστατικός χάρτης που να περιέχει αρχές και όρους, όπως αλήθεια, περιεκτική και σαφής και διασταυρωμένη είδηση, έχοντας οι ίδιοι κατακτήσει την ανεξαρτησία στο επάγγελμά τους δίχως συμβιβασμούς.(σελ.251)